

Գ Մ Ս Ս Ո Փ Ս Թ Ի Բ 14

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ 1913-14 ՇՐՋԱՆԻ

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹՆՆԵՆ ԵՏՔԸ

ԿԻԱՏ ԺՊ.

6 Մեպտեմբեր 1913

Տպագրութիւն Տ. ՏՕՂՐԱՄԱՃԱՆՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Պապր-Սյի ձառնէսի, Թիւ. 49

1914

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

ԿԵԴՐՈՆԱԿՈՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ

(Ա. Վ. Ինակ)

1. Տ. Եղիշէ Արքեպս. Դուրեան
2. Տ. Վահրամ » Մանկունի
3. Տ. Զարմայր քհնյ. Կեզիւրեան
- 4.

(Բ. Վ. Ինակ)

5. Տ. Մաղաքիա Արքեպս. Օրմանեան
6. Տ. Գրիգորի Ծ. Վ. Պալազեան
7. Տ. Երուանդ Ծ. Վ. Բերտաճեան
8. Տ. Սմբատ Ծ. Վ. Գազազեան

(Գ. Վ. Ինակ)

9. Տ. Շմայեակ Արքեպս. Դիմարսեան
10. Տ. Մաղաքիա Եպիսկ. Տէրունեան
11. Անանիա Վ. Հազարապետեան
12. Տ. Միքայէլ քհնյ. Աշեան

(Դ. Վ. Ինակ)

13. Տ. Արիստակէս Ա. Զհնյ. Զիզմէնեան
14. Տ. Խորէն » Զարուծիւնեան
15. Տ. Զուսիկ » Բաշունի
16. Տ. Տանատ » Փաշայեան

(Ե. Վ. Ինակ)

17. Տ. Եղնիկ Ծ. Վ. Պապեան
18. Տ. Շմայեակ Քահ. Էքսէրեան
19. Տ. Բարձր » Թազմեան
20. Տ. Արէլ » Երէցեան

ԱՇԽԱՏԱԿԱՆՔ

(Ա. Վ. Ինակ)

Էյուպ Ս. Եղիա

21. Օննիկ էֆ. Մինասեան
22. Պետրոս էֆ. Զաւաճեան
23. Պետրոս » Խօրասանեան
- 24.

Մագրիգիւղ

25. Երուանդ էֆ. Պէյազեան
26. Թագուր » Արեւեան
27. Տօքթ. » Մալխասեան
28. Զակոբ » Պոյաճեան
29. Զովհաննէս » Իսապուլեան
30. Սարգիս » Պէրիկեան
- 31.

Պէյիւքաթէ

32. Արշակ էֆ. Ալպոյանեան
33. Զովհաննէս » Գազազեան

Սան-Սթէֆանո

34. Գէորգ էֆ. Լաւանեան
35. Խալիկ էֆ. Սրվաճեան
36. Տ. Բ. Ստեփան էֆ. Ենտի Թէրզեան

(Բ. Վ. Ինակ)

Բերա-Գալը Բփաշա

37. Աստուածատուր էֆ. Ենտի Բաշաթեան
38. Արամ » Զաւաճեան
39. Արմենակ » Բալսեղեան
40. Գէորգ » Թորգոմեան
41. Գրիգոր » Շահաբեան
42. Զովհաննէս » Զեօկիւնեան
43. Սարգիս » Միսասեան
44. Տր. Վ. » Թորգոմեան
45. Զտեփան » Գարաբեան

Գարաբաղ-Գնալը

46.

Գուրուգէշմէ

47.

Պէշիկթաշ

48. Տրդատ Պէշ Տատեան

Ֆէրիգիւղ

49. Եղուարդ էֆ. Գարապէտեան
50. Հրանտ » Ասատուր
51. Մարկոս » Նաճարեան
52. Զակոբ » Պահրի

(Գ. Վ. Ինակ)

Գատրգիւղ

53. Անտոն էֆ. Թաւազ
54. Աղաթի » Արաբեան
55. Եղուարդ » Դիմարսեան
56. Ներսէս » Օհանեան
57. Մկրտիչ » Արզարեան
58. Պեննէ » Թորոսեան
59. Սարգիս » Էսմէրեան

Եննի-Գարու

60. Պեննէ էֆ. Տէյրմէնեան
61. Վահան » Փափազեան

Պալաթ

62. Տօքթ. Կարապետ էֆ. Եղուարդեան
63. Զարուծիւն էֆ. Մոստիչեան
64. Սարգիս » Սրենց
65. Հրանտ » Անդրէասեան

Սկիւտար Եննի-Մանալլէ

66. Թորգոմ էֆ. Պոյաճեան
67. Հմայեակ » Խոսրովեան
68. Վահան » Սուրբեան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

ԲԱՑՈՒՄ 1913—1914 ՆԱՏԱՇՐՁԱՆԻ

ՆԻՍՏ ԺԴ.

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1913

ՆԱԽԱԳԱՀ.—ՊԱՏՐ. ՏԵՂԱՊԱՀ Տ. ԳԱՐԻԷԼ ՍՐԵԱԶԱՆ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ.—ՏՐ. ՏԱՂԱԽԱՐԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ՕՐԱԿԱՐԳ

- 1.—Քննութիւն հիմնական նախագծի կանոնագրի երուսաղէմի Ա. Յակոբեանց վանուց. (Շարունակութիւն վիճարանութեան):
- 2.—Տեղեկագիր Ասեմապետաց Դիւանի ի մասին քրահայոց կողմէ Ամենայն Հայոց Հայրապետին մատուցանելի գրին:
- 3.—Հարցապնդում ի մասին Գաբամանեան Էֆէնտիի սպաննութեան:
- 4.—Տեղեկագիր խորհրդարանական Յանձնաժողովոյ ի մասին հանգուցեալ Երեցեան Սրբազանի ամբաստանութեանց:

ԲԱՑՈՒՄ ԺՈՂՈՎՈՅ

Նիստը տեղի ունեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը եւ ժամը 3ին ատենը բացուեցաւ ի ներկայութեան 40 երեսփոխաններու, որոնց թիւը յետոյ յանգեցաւ 43ի:

ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ.—Մեր ժողովականներէն Թէքէեան էֆ. պաշտօնով Կեսարիա մեկնած ըլլալով, 3 ամսուան համար ժողովոյ նիստերէն իր բացակայութիւնը կը հաղորդէ. իսկ այսօրուան նիստէն հարկեցուցիչ պատճառով մը կը բացակային:

Տնտեսական եւ Սուլին էֆենդի, կ'արձա- նագրենք զիրենք օրինաւոր բացակայ:

ՀԵՌԱԳԻՐ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԻԻ ԵՒ ՊԱՇՏՈՆԱԳԻՐ

ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՏԵՆ. Էֆ.—Նորընտիր Ամեն. Ս.Պատ- րիարք Հայրը, յանուն Ժողովոյ Մայր Դի- ւանիս կողմէ ուղղուած շնորհաւորական հեռագրին պատասխանած ըլլալով, պիտի կարգացուի:

Դատական գործոց նախարարութիւնն ալ Ժողովի կողմէ մատուցուած ընտրա- կան Մաղպաթային վրայ, Պատրիարքին ընտրութիւնը կայսերական վաւերացման ենթարկած ըլլալով՝ վաւերացման գիրն ալ հասած է, այս երկու գրերն ալ Ձեր ուշադրութեան կը յանձնեմ:

(Ատենադպիր Էֆ. կարդաց հետեւեալ- ները).

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի Պատկանելի Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ

Նախորդ նստին Պատկ. Ժողովոյդ կա- տարած ընտրութեան եւ պատրաստուած տեղեկագրոյն համաձայն՝ որ մատուցուած էր Բ. Դրան, նորընտիր Ամենապատիւ Տ. Զաւէն Ս. Եպիսկ. Պատրիարքական ըն- փութիւնն կայս. իրաւէով հաստատուած եւ Բ. Դրան կողմանէ հեռագրուած է Նո- րին Բարձր Սրբազնութեան, ինչպէս Ար- դար. Գործոց Նախարարն զեկուցած է Պատրիարքարանիս՝ Սեպտ. 4 թուակա- նաւ թէղքէրէով մը:

Ազգային Վարչութիւնն կանխած է արդէն պէտք եղած կարգադրութիւններն ընել Նորին Սրբազնութեան ուղեւորու- թեան եւ ընդունելութեան մասին, եւ ո- րոշած է երեակ հրաւիրակներ՝ որոնք պիտի երթան ի Տրապիզոն՝ ընդունելու Նորին Բարձր Սրբազնութիւնն եւ Առաջ- նորդելու ի Պոլիս:

Այս տեղեկութիւններն հաղորդելով Պատկ. Ժողովոյդ, ընդ գրոյս. կը ներկա-

յացունենք նաեւ Արդար. Գործոց Նախա- րարին վերոյիշեալ թէղքէրէին պատճէնը:

Մնաք խորին յարգանք

Ի գիմաց Ազգ. Կեդր. Վարչ. Խառն Ժողովոյ

Դիւան Բաղաքական Ժողովոյ

Ատենադպիր Վ. Ատենապետի

Ա. Յ. Գասպարեան Տէր. Կ. Յ. Փաւայեան

Դիւան Կրօնական Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Երուանդ Վրդ.

Էրմէնի Բաթրիգ գայմագամըղնա,

Բիւթպէթլու Էֆէնտիմ ճէնապլէրի,

Միւսնալլ օլան Իսթանպուլ վէ թէվա- պիի Էրմէնի Բաթրիգլիկինէ Տիեարպէքիւ մէրխասսար Տէր Եղիայեան Զաւէն Էֆէն- տի հազրէթլէրինին Մէճլիսի Ումուժմէ հեղաժընա թէվֆիգան վուզուի ինթիսա- պընա, վէ օլպապտէքի մաղպաթի ինթի- խապիլէնին կէօնտէրիտիկինէ տաիր պիւ- պիւրուտ մէլֆուֆը իլէ պէրապէր Պապը Ալի ճանիյը սամիսինէ թագարիմ իտիլէն թագրիւրի տօթանէլէրի իւզէրինէ, միւշա- րունիլէյին մէղքիւր Բաթրիգլիկէ թայ- երինի խուսուսընա մէճլիսի մախսուսը վիւքէլա գարարը իլէ պիլիսթիգան՝ Իրա- տէի Սէնիյէի հազրէթ Փատիլահի շէրէֆ- միւթէալլիգ պույուրուլտըղը պա թէղքէ- րէի սամիէ թէպիլիգ պույուրուլմուշ, վէ քէյիլիլէթ պա թէլէկրաֆ Բաթրիգլի միւ- շարունիլէյին պիւտիլիլիլ օլմաղլէ, պէ- եանը հալ սիեաղընտա թէղքէրէի մուհիպալի թէրգիւմ գըլընտը:

Ատիլյէ վէ մէզահիպ նազըրը

(Իմզա) ԻՊՐԱՀԻՄ

15 Շէվվալ 1331 Վէ

4 Իյուլ 1329

Տէրաատէթ

Էրմէնի Մէճլիսի Ումուժմէ րիյասէթինէ,

Մէճլիսի Ումուժմէի միլլինին հազըր տայիանէմտէ իպրազ էյլէտիլի թէվէճէրէ վէ իթիմատա սամիմանէ արզը թէլէքքիւր վէ րիֆահը միլլէթ իշլուն պէսլէնիլէն իւ-

միւտ վէ ինթիգարլարըն հալգարաի հուսուլ օլմասընը թէվֆիգաթը բաղպանիլէտէն թէմէնի իտէրիմ:

Զաւէն Եպիսկոպոս

Անկեղծ շնորհակալութիւնս կը յայտ- նեմ այն համակրանքին եւ վստահութեան համար, զոր ցոյց տուաւ Ազգ. Ընդհանուր Ժողովը ինձ նկատմամբ:

Աստուծմէ կը հայցեմ, որ ազգին բա- րօրութեան համար մեր տածած յոյսերը եւ ակնկալութիւնները՝ յաջողութեամբ պսակ- ուին:

ՊԱՇՏՈՆԱԳԻՐ ՔԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎՈՅ

ԱՏԵՆ. Էֆ.—Քաղաք. Ժողովէն պակ- սած մէկ քանի անդամներու մասին վար- չութիւնը պաշտօնագիր մը ունի պիտի կարդանք եւ խնդիրը յաջորդ նիստի օրակարգի պիտի անցունենք:

(Ատենադպիր Էֆ. կարդաց հետեւեալ գիրը).

Վսեմաշուք Ատենապետ Էֆէնտի

Ազգ. Երեսփ. Ընդհ. Ժողովոյ

Ազգային Կեդր. Վարչութեան Բաղա- քական Ժողովէն պակասեալ երեք ան- դամոց տեղ նոր ընտրութեանը միայն Գեղամ Էֆէնտի իր պաշտօնը ստանձնած էր, իսկ Շահրիկեան եւ Գնաճեան Էֆէն- տիները՝ առանց մասնակցելու Ժողովոյ աշխատութեանց հրաժեշտ տուած էին եւ որովհետեւ այս վերջիններուն հրաժեշտի պարագան առնչութիւն չ'ունէր Ազգ. Սահ- մանադրութեան 40րդ. յօդուածին հետ, Պատկ. Ժողովը ընդունելով անոնց հրա- ժարականը, սկզբունքով արժանի դատած էր ստիպողաբար օրակարգ անցնել անոնց յաջորդներուն ընտրութիւնը, ըստ յայտա- րարութեան Մայր Դիւանի:

Քաղաքական Ժողովն իր այսօրուան նիստին մէջ նկատողութեան առնելով սոյն ընտրութեան ստիպողականութիւնը, ինչ որ քանիցս չեղտուած էր յատենի Ժողո- վոյդ, միւս կողմէ պիտի ընտրուէ որ այսօրուան օրակարգի մէջ տեղ տրուած չէ այդ ըն- տրութեան իբրեւ օրակարգի առաջին

խնդիր, անպայման կատարել այսօր իսկ երկու պակասեալ անդամներու ընտրու- թիւնը, որպէսզի Վարչութեան Կանոնա-ւոր աշխատութիւնը զժուարութեան չը մատնուի ընդ երկար:

Մնամք յարգանք

Ի գիմաց Քաղաքական Ժողովոյ

Ատենադպիր Վ. Ատենապետի

Ա. Յ. Գասպարեան Տր. Կ. Յ. Փաւայեան

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԷ ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՏԵՆ. Էֆ.—Երուսաղէմէն հասած հե- ռագիր մը Ժողովիդ ուշադրութեան կը յանձնեմ.

(Ատենադպիր Էֆ. կարդաց հետեւեալ հեռագիրը).

Թաւրգմանութիւն հեռագրին

Միաբանութեան կարծիքը եւ տեղա- կան պայմանները առանց նկատողութեան առնելու, Վանական Կանոնագրին փոփո- խութեան ձեռնարկուած եւ այս առիթով միաբանութեան արժանապատուութեան հակառակ յայտարարութիւններ եղած են, ինչպէս ցաւօք կարգացինք թերթերու մէջ:

Վանքին կողմէ յանձնուած պարզ հա- չուական խնդրոյ մը տարիներէ ի վեր ելք չէ արուած, եթէ անպատշաճ ընթացքի մէջ գտնուողներ կան, պէտք եղած քըն- նութիւնը կատարելով չեն պատժուած անոնց հեղինակները, մինչդեռ ասոր անոր անձնական գիտումներով, Ազգ. Ժողովոյ մէջ խելքի հակառակ զանազան առար- կութիւններով կը նախատուին միաբա- նութեան այն անդամները, որ պատու մը հացի փոխարէն կը պաշտպանեն Վանքին իրաւունքները:

Այս ընթացքը խզի եւ մտքի հակա- ռակ ըլլալով, անկասկած անկանոնու- թիւնը պիտի ընդհանրացնէ եւ Վանքին կործանումը պիտի փութացնէ, հետեւա- բար Վանքին բարեկարգութեան միակ դարմանը Պատրիարքական ընտրութեամբ

կարելի ըլլալով, այս կէտը կը փութանք ներկայացնել Ձեզ:

Ստորագրութիւն

Տեղապահական փոխանորդ Սարգիս Վ. Անդամբ՝ Վահան Վ. Դաւիթ Վ. Աթա- նաս Վ. Յարութիւն Վ.:

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Այս հեռագիրը միայն ի տեղեկութիւն ժողովիդ կը հաղորդեմ, ապա թէ ոչ ներկայ հանդամանաց մէջ յայտնուած կարծիքը ո եւ է արժէք չունի:

Տ. ԵՂԻՇԷ ԱՐԲ.— Ես ալ նոյնը պիտի ըսէի:

Հ. ԽՕՃԱՍՍԱՐԵԱՆ ԷՖ.— Այս հեռագիրը իր մէջ ծիծաղելի կողմ մ'ալ ունի. անոնք որ, քանի մը շաբաթ առաջ աղ- գին իրաւունքները կը ժխտէին, հիմա, այդ իրաւունքները հաստատելու ելած են մեզի համար անակնկալներ չեն ասոնք. եւ հակառակին հաւատալ խնայախաբու- թիւն կ'ըլլայ. պատմութիւնը ամբողջա- ցնելու համար ասոնք ալ իրենց տեղը ու- նին, հետեւաբար այդ տեսակէտով միայն լսել ու անցնիլ կարելորդ է:

Յ. ՇԱՀՐԻԿԵԱՆ ԷՖ.— Եթէ ամէն ան- դամ Երուսաղէմէ հասած մի ո եւ է հեռա- գրի կամ գրութեան համար, նկատողու- թիւններ վիճաբանութիւններ եւ կարծիքի փոխանակութիւններ տեղի պիտի ունենան ասոր վերջը չգար. ես կը խնդրէի որ դի-ւանը իր իրաւունքը գործադրէր այս կար- գի գրութիւններ ժողովին չներկայացնե- լու համար:

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Այս հեռագիրը վարչու- թեան կողմէ ժողովիս բերուած ըլլալով պարտաւոր էինք հաղորդել:

Ա. ՀԱՆԱՃԵԱՆ ԷՖ.— Ես հեռագիրը կարգացուելուն մէջ անտեղութիւն չեմ տեսներ, որովհետեւ, ասիկա առիթ մըն է յայտարարելու որ ազգը չվախնար այդ միաբանութենէն՝ եւ իր ձեռքին տակ ու- նի այնպիսի միջոցներ՝ որոնցմով կրնայ հնազանդութեան բերել զիրենք:

Յ. ՃԱՆԿԻԻԼԵԱՆ ԷՖ.— Վարչութիւնը ասկէ աւելի կարեւոր խնդիրներ չեն ին- կարգադրած է, այս հեռագիրը այս ժողո- վին ղրկելով ինչ ըսել կ'ուզէ, խնդիր կ'ուզէ արծարծել:

Ա. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ԷՖ.— Միայն ի տե- ղեկութիւն բերուած է ժողովին:

Յ. ՃԱՆԿԻԻԼԵԱՆ ԷՖ.— Ուրիշ կա- բելոր խնդիրներ կան որոնք չեն բերուած այստեղ:

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Ժողովը արդէն այս հե- ոագրին մասին իր տեսակէտը պարզեց հետեւաբար խօսք երկարելու պէտք չեմ տեսներ եւ կ'անցնինք ուրիշ խնդրոց:

ՊԵՇԻՔԹԱՇԻ ԵՐԵՍՓ. ԽՆԴԻՐԸ

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Պէշիքթաշի Երեսփ. ընտ- րութիւնը կատարուած եւ վարչութեան կողմէ տեղեկագրուած ըլլալով՝ ժողովիդ ուշադրութեան կը յանձնեմ:

(Ատենադպիր էՖ. կարգաց. հետեւեալ պաշտօնագիրը).

Ազնուաշուք Ատենապետ էֆէնտի Աղզ. Երեսփոխանական ժողովոյ Մայրաքաղաքիս Պէշիքթաշի թաղէն Բ. վիճակաւ դադարեալ Երեսփոխանին տեղ ըստ հրահանգի Պատրիարքարանին նոր ընտրութիւն կատարուած եւ ընտրու- ղական ժողովոյ կողմէ Օգոստոս 26 թուականաւ տեղեկագրով ներկայացուած է արդիւնքը յորմէ կը տեսնուի թէ՛ քուէից բացարձակ առաւելութեամբ Աղզ. Երեսփոխան ընտրուած է Ազն. Տրդատ Պէյ Տատեան:

Աղգային Վարչութեան Քաղաքական ժողովը Սահմանադրութեան 81րդ յօ- դուածին համաձայն քննելով նորընտիր Երեսփոխանին ընտրելութեան պայման- ներն, համաձայն գտաւ Սահմանադրու- թեան տրամադրութեանց եւ ահաւասիկ կը փութայ ընդ գրոյս Պատկ. ժողովիդ մատուցանել ընտրական տեղեկագիրը:

Բաց աստի Քաղաքական ժողովը կը յաւելու թէ՛ թէպէտ եւ համեմատականի ընտրութեան մասին ժողովոյ որոշման դէմ բողոքած է ընտրելիներէն Միհրդատ Հայկազն էֆէնտի, բայց այս բողոքն ալ քննուելով՝ տեսնուեցաւ որ չ'ունի որ եւ է օրինական հիմ:

Մնամք խորին յարգանք

Ի դիմաց Քաղաքական ժողովոյ

Ատենադպիր Վ. Ատենապետի
Ա. Յ. Գապարեան Տր. Կ. Յ. Փառայեան

Մ. ՀԱՅԿԱԶՆ ԷՖ.— Կատարուած այս ընտրութիւնը օրինաւոր չեմ կրնար նկա- տել, որովհետեւ համեմատականի մնացող երկու անձերէն մէկը ես էի, բայց նոյն միջոցին Ռօտութոյէ Երեսփոխան ընտ- րուած ըլլալով՝ հրաժարական տուի հա- մեմատականի ընտրելիութենէ, հետեւա- բար, ընտրութիւնը կատարուեցաւ մէկ ան- ձի վրայ՝ ինչ որ համեմատականի բառին ալ ոգիին ալ հակառակ է. պայքարը մէկ հոգիի վրայ չկրնար տեղի ունենալ. մա- նաւանդ, երբ միւսը կը յայտարարէ թէ՛ արդէն ուրիշ տեղէ ընտրուած ըլլալով՝ ինչ որ ալ ըլլայ՝ չպիտի կրնայ ընդունիլ եթէ նոյն իսկ ընտրուի. ընտրական գոր- ծողութեան սխալ մըն է որ տեղի ունե- ցած է, ժողովիդ կը մնայ որոշել թէ՛ ի՞նչ ընել պէտք է:

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Վարչութիւնը սակայն կատարուած ընտրութիւնը օրինական կը գտնէ:

Յ. ՇԱՀՐԻԿԵԱՆ ԷՖ.— Եթէ համեմա- տականի մնացած երկու անձերէն մէկն է որ ընտրուած է՝ եւ ընտրութիւնը օրինա-ւոր պայմաններու մէջ տեղի ունեցած է անպայման պէտք է վաւերացնել կատար- ուած գործողութիւնը եւ այս մասին եր- կար վիճաբանութիւն կատարելու տեղի չկայ:

Ա. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ԷՖ.— Համեմատա- կանի ընտրութեան հրահանգ տրուելէն յետոյ է որ Ռօտութոյի ընտրութեան

հրահանգ տրուեցաւ, եւ վարչութիւնը ո եւ է օրէնք չգտաւ այս պատճառաւ կատարուած գործողութիւնը բեկանելու եւ նոր ընտրութիւն կատարել տալու:

Ս. ԲԻՒՐԱՏ ԷՖ.— Ձիւ չահագրդողը ընտրութեան եղանակն է աւելի, ընտ- րութեան այս ձեւը համեմատականի ձեւ չէ, միայն մէկ անհատի վրայ կատար- ուած է ընտրութիւնը, եւ չեմ գիտեր թէ ո՞ր օրէնքին վրայ հիմնուելով տեղի ու- նեցած է այս գործողութիւնը:

Հ. ԱՐԱՄԵԱՆՑ ԷՖ.— Ասկէ առաջ պատահած է քանի մը անգամներ որ միեւ- նոյն անձը մէկ երկու թաղէ Երեսփոխան ընտրուած եւ ընտրութենէն յետոյ է միայն որ իր ուղած թաղին ընտրութիւնը ըն- դունած է, եւ միւս թաղը հրահանգ տըր- ուած է նոյն ընտրութեան համար, կը յիշեմ որ նոյն իսկ Շահրիկեան էֆ. համար ալ այսպէս պատահեցաւ անգամ մը: Ասկէ կը հետեւի թէ՛ տեղէ մը ընտրուած Երեսփո- խան մը՝ ուրիշ տեղոյ մը ցանկին մէջ գտնուելուն համար՝ այդ ընտրութիւնը բեկանելու ո եւ է պատճառ չկայ, որով- հետեւ ընտրութեան արդիւնքին վրայ է որ, ընտրեալ Երեսփոխանը՝ մէկ կամ միւս տեղին նախապատուութիւն պիտի տայ, հետեւաբար, կատարուած ընտրութիւնը օրինաւոր պէտք է նկատենք եւ վաւերա- ցնենք:

Մ. ԿԻՒՐԱՅԵԱՆ ԷՖ.— Ասկէ առաջ Սկիւտարի մէջ ալ համանման պարագայ մը ներկայացաւ, կատարուած ընտրու- թիւնը վաւերանալէ յետոյ է որ ընտրեալ- ներու հաւանութեան դիմում եղաւ:

Ա. ԱՂՅԱՆՑԵԱՆ ԷՖ.— Կը յիշեցնեմ ժողովիդ որ Ջօհրայ էֆ. համար ալ միեւնոյն բանը եղած է. ասկէ դատ Քաղ. ժողովը Պէշիքթաշի համար տարբեր քան չէր կրնար ընել երբ Նշան էֆ. Վալիտէ- հան Սկիւտարի Երեսփ. ընտրելիութենէ հրաժարելէ յետոյ՝ ընտրական գործողու- թեան ընթացք տրուեցաւ եւ կատարուած

ընտրութիւնը այս ժողովը վաւերացուց. հետեւողական ըլլալու համար տարբեր բան մը չէինք կրնար ընել հիմա, ասկէ զատ բացորոշ է որ Հայկազն էֆ. ընտրութիւնէ հրաժարելէ յետոյ իսկ, իր կուսակիցները քուէ տուած են իրեն, եթէ ժողովս ընդունի այս սկզբունքը, այնպիսի գէշ նախընթաց մը պիտի ստեղծուի որ, այսուհետեւ կատարուած ո եւ է ընտրութեան մէջ պարտուելու յայտ ունեցող կողմին ընտրելին՝ համեմատականի պահուն պիտի քաշուի, եւ մինչեւ այն պահուն կատարուած ընտրութիւնը ջուրը պիտի իյնայ. չեմ կարծեր որ ժողովս փափաքի այսպիսի գէշ նախընթաց մը ստեղծելու:

Յ. ՇԱՀԻԲԻԱՆ ԷՖ. — Համեմատականի ընտրութեան ժամանակ հրաժարելով ընտրական գործը ջնջելու սկզբունքը այս ժողովը չկրնար իւրացնել, իմ խօսքս ոչ թէ ընտրելիներու կը վերաբերի, այլ սկզբունքին որ քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդունուած բան մը չէ, եթէ համեմատականի ընտրութեան մէջ մէկի վրայ մնացեր է ընտրութիւնը, դա կը նշանակէ թէ այդ մէկը մրցակից չունի, եւ եթէ ընտրական ուրիշ ապօրինութիւններ չկան, կը նշանակէ թէ կատարուած ընտրութիւնը օրինաւոր է, մնացեալը պարզապէս ավթուի պայքար կը դառնայ, մանաւանդ թէ Հայկազն էֆ. այս պարագային մէջ իրաւունք չունի ձայն բարձրացնելու, հետեւաբար կ'առաջարկեմ վաւերացնել այս ընտրութիւնը:

Ս. ԷՍՄԵՐԵԱՆ ԷՖ. — Ես կը զարմանամ որ Հայկազն էֆ. հրաժարական տուած եմ կ'ըսէ. Թուրքերը սրամիտ խօսք մը ունին, չծնած տղուն հագուստ չկարուիր կ'ըսեն, այս առածը շատ կը պատշաճի ներկայ վիճակին, Հայկազն էֆ. ինչ բանէ հրաժարեր է, բանի որ մէջտեղը վերջնական բան մը չկայ. հետեւաբար ես եղած գիտողութիւնները չեմ կրնար արդարացնել:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ ԷՖ. — Հայկազն էֆ. յաջողեցաւ այսքան ատեն ժողովս զբաղեցնել, իր ընտրական գործովը, համոզում գոյացաւ այլեւս որ ընտրելիութենէ հրաժարելով՝ այսպիսի պնդում մը ընելու իրաւունք չունի. կ'առաջարկեմ անմիջապէս քուէի դնել կատարուած ընտրութիւնը:

Մ. ՀԱՅԿԱՆ ԷՖ. — Վիճաբանութիւնները սխալ գետնի վրայ կը կատարուին, Սկիւտարի երեսփ. ընտրութիւնը չի պատշաճիր այս պարագային, ինչպէս նաեւ Էսմէրեան էֆ. խօսքերն ալ օրինական ձեւով ճիշտ չեն, ես ընտրելիութենէ հրաժարեցայ ոչ թէ ի նպատակ միւս ընտրելիին, որպէս զի ընտրողները ազատ ըլլալին դայն ընտրելու, այլ որովհետեւ ուրիշ տեղէ մը երեսփոխանութեան կոչուած էի, եւ չէի կրնար թողուլ որ իբրեւ ընտրելի իմ անձիս շուրջ պայքար շարունակուէր Պէշիքթաշի մէջ, իմ ըսածս այն է որ պէտք չէր մէկ համեմատական ընտրելիի վրայ ընտրութիւն կատարուէր. երեսփ. ժողովը կրնայ այս ընտրութիւնը վաւերացնել, բայց պէտք է խորհի որ գէշ նախընթաց մը չստեղծէ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Թեր ու գէժ բաւական խօսուեցաւ խնդրոյն վրայ, հետեւաբար ժողովիդ քուէին կ'ենթարկեմ Պէշիքթաշի երեսփ. ընտրութիւնը, անոնք որ կ'ընդունին ձեռամբարձ յայտնեն իրենց հաւանութիւնը:

(Ժողովը Վի գէժ մեծամասնութեամբ հաստատեց Պէշիքթաշի երեսփ. ընտրութիւնը եւ Ատենապետ էֆ. երեսփոխան հռչակեց Տրդատ պէյ Տատեանը):

(Այս միջոցիս ներկայ երեսփոխանաց թիւը 43 է աւելի չըլլալով առ ի չգոյէ մեծամասնութեան Ատենապետ էֆ. ատենանք փակեց ժամը չորսին):

Ատենադպիր

Հ. Արամեանց

Ատենապետ

Տր. Տաղաւարեան

(Գ. Վիճակ)

Դում գարու, Դումգարուի դուրս

69. Դաւթ Լիւնտի Տէր-Մովսէսեան
70. Համբարձում » Պոյանեան
71. Սարգիս » Սուին
72.

Կէտիկ Կիաշա

73. Հմայակ Լիւնտի Արամեանց
74. Յարութիւն » Ճանկիւնեան
75. Յակոբ » Աւետիսեան
76. Յակոբ » Նշանեան
77. Ներսէս » Զաքարեան

Սամաթիա Ս. Դէորդ

78. Գրիգոր Էփէնտի Զօհրապ
79. Լեւոն » Սամսեան
80. Հայկ » Խոնասարեան
81. Պարգեւ » Փափազեան
82. Լեւոն » Սեդրոսեան
83. Ռուբէն » Փափազեան
84.

(Ե. Վիճակ)

Դուզկունցուն Լիւնտի

85. Երուանդ Լիւնտի Խորան
86. Լեւոն » Տէմիրճիպաշեան
87. Ռուբէն » Զարդալեան
88. Ռուբէն » Մարտիկեան
89. Կոստանիկ » Խաչատուրեան

Թով-գարու

90. Գեորգ Լիւնտի Սիմէոնեան
91. Երուանդ Լիւնտի Օտեան

Նաուր-գարու

92. Նշան Լիւնտի Գալսեան
93. Տիգրան » Դանուկեան

Սամաթիա Ալմարմէրմէր

94. Պետրոս Լիւնտի Գալսեան

Սիւրմար Ս. Խաչ

95. Բարսեղ Լիւնտի Աւետիսեան
96. Գարեգին » Տէմիրճիպաշեան
97. Յարութիւն » Շահրիշեան
98. Վարդգէս » Սէրէնիկեան
99. Յակոբ » Մանասեան

Բումէլի-հիսար, Պոյան-գիւղ, Ենի-գիւղ

100. Արամ Լիւնտի Տէր Յակոբեան

ԴԱՆԱՏԱՅԻՆ ԵՐԵՄՈՒՆԱՆԻ

(Ա. Վիճակ)

Եգիպտոս

101. Վահան Լիւնտի Թէքեան

Եւդոկիա

102. Յակոբ Լիւնտի Պոնոսեան

Խարբերդ

103. Տօբթ. Փաշայեան Լիւնտի

Կարին

104. Սողոմոն Լիւնտի Տէր-Ազարեան

Կիւրին-Մանգրեթ

105. Արամ Լիւնտի Վրդնա

Մուշ

106. Գեղամ Լիւնտի Տէր-Կարապետեան
Չմշկամագ-Չարսանագ

107.

Տրապիզոն

108. Օնիկ Լիւնտի Զիֆթե-Սարաֆ

(Բ. Վիճակ)

Աղթամար

109. Ա. Վառման Լիւնտի

Բալու

110. Գամեր Լիւնտի Շիրինեան

Եզդլատ

111. Աւետիս Լիւնտի Ճինիվիզեան

Կեսարիա

112. Վահան Լիւնտի Էսաեան

Հալէպ-Այնթապ

113. Սարգիս Լիւնտի Գնաճեան

Նիկոմիդիա

114.

Պաղտատ

115. Տօբթ. Ներսէս Լիւնտի Թիւլեան

Սղերդ

116. Սիւրբէ Լիւնտի Նորատունկեան

(Գ. Վիճակ)

Ակն

117. Ատովմ Լիւնտի Երեմեան

Արաբկիր

118. Արթուր Լիւնտի Սարաֆեան

Երեսիա

119. Սեպուհ Լիւնտի Իւմիսեան

Զգմիւռնիա

120. Լեւոն Լիւնտի Տնտեսեան

Հաճըն

121. Տէվլեմ Լիւնտի Տատրեան

Մալաթիա

1 2

Պանտրմա-Պալլէսիլ

123. Տիրան Լիւնտի Երկանեան

Վան

124.

(Դ. Վիճակ)

Ադրիանուպոլիս

125.

Ատանա

126. Արիստակէս Լիւնտի Գասպարեան

Բաղէշ

127. Աղեքսանդր Լիւնտի Փանոսեան

Կոստինա-Աֆիոն-Կարա-հիսար

128. Զարեհ Լիւնտի Խորասանեան

- Պատաս
129. Գասպար Էֆենտի Նեմցե
Ռօտոսթօ
130. Միհրդատ Էֆենտի Հայլազն
Տիգրանակերտ
131. Տիգրան Էֆենտի Նազաշեան
Տիվրիկ
132.
(Ե. Վինակ)
Ա. Լասիւս-Մարգուան
133. Տիգրան Էֆենտի Մարտիկեան
Բարերդ
134. Յարութիւն Էֆենտի Դարբինեան

- Գաղատիւս
135. Տր. Խաչիկ Էֆենտի Պողոսեան
Դոնեւ
136. Բարթող Էֆենտի Զօրեան
Երզնկա
137. Գարրիէլ Էֆենտի Նորատունկեան
Մարաշ-Ջէյթուն
138. Սմբատ Էֆենտի Բիւրատ
Շապին-Գարափիսար
139. Ժագ Էֆենտի Սայապալեան
Անրատիւս
140. Տօրթ. Նազարէթ Էֆենտի Տաղաւարեան

Մ Ա Յ Ր Դ Ի Ի Ա Ն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ա.	Ատենապ Էտ	Գարրիէլ Էֆ. Նորատունկեան	Ա.	Ատենադպիր	Հմայեակ Էֆ. Արամեան
Բ.	"	Տր. Տաղաւարեան Էֆենտի	Բ.	"	Երուանդ Էֆ. Պէյազճեան
Գ.	"	Պարզեւ Էֆ. Փափազեան	Գ.	"	Աղեքսանդր Էֆ. Փանոսեան

Ն Ա Խ Ա Ք Ն Ն Ի Զ Դ Ի Ի Ա Ն Ք

ԶԵՌՆՀԱՍՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Տ. Հմայեակ Արքեպս. Դիմաքսեան
- Բ. Արամ Էֆենտի Հալաճեան
- Գ. Արշակ Էֆենտի Ալոյաճեան

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Աստուածատուր Էֆենտի Խաչատրեան
- Բ. Մարկոս Էֆենտի Նաժանեան
- Գ. Հրանտ Էֆենտի Ասատուր

ԿԱԼՈՒԱԾՈՅ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Պենոն Էֆենտի Տէլիմէնճեան
- Բ. Վահան Էֆենտի Էսաեան
- Գ. Թորգոմ Էֆենտի Պոյաճեան

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Եղուարդ Էֆենտի Շիրինեան
- Բ. Խաչիկ Էֆենտի Սրվաճեան
- Գ. Լեւոն Էֆենտի Տնտեսեան

ՅԱՐԱՔԵՐԱԿԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Յարութիւն Էֆենտի Մոսաիլեան
- Բ. Բարսեղ Էֆենտի Աւետիսեան
- Գ. Նշան Էֆենտի Գալպաճեան

ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Տ. Մաղաքիա Արքեպս. Օրմանեան
- Բ. Դարեգին Էֆենտի Տէմիրճիպաշեան
- Գ.

ՆԱՏԱԶԵՌՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Դաւիթ Էֆենտի Տէր-Մովսէսեան
- Բ. Հայկ Էֆենտի Խօճասարեան
- Գ. Յարութիւն Էֆենտի Շափրիկեան

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

- Ա. Բարթող Էֆենտի Զօրեան
- Բ. Վահան Էֆենտի Թէքեան
- Գ. Ռուբէն Էֆենտի Զարդարեան

ԵԼԵԻՄՏԻՅ ՅԱՆԶԱՆՈՒՄԲ

Գ Ի Ն 1 Ղ Ր ՈՒ Շ

Սեփականութիւն Ազգ. Սնտուկին, Ազգ. Ժողովոյ ծախուց յատկացեալ
Կը ծախուի յազգային Խորհրդարան Ղալաթիոյ